

پیامبر اعظم (ص): آنکه در جست و جوی دانش بیرون رود، در راه خداست تا آنگاه که باز گردد.

۱. بیهقی در دوران سلطنت کدام پادشاه به ریاست دیوان انشا رسید؟

الف. مودود ب. مسعود ج. امیر محمد د. عبدالرشید

۲. از انواع نامه‌های مرسوم در دربار غزنویان، نامه‌ای که در پی گفته یا نوشته پیشین صرفاً برای یادآوری مطالب نوشته می‌شد، چه نامیده می‌شد؟

الف. ملطفه ب. تذکره ج. مواضعه د. قصه

۳. این سخن از کیست؟ « برای نوشتن تاریخ، تنها داشتن مواد کافی نیست، هنری هم لازم است که از این مواد استفاده کند... و هنر بیهقی این جاست »

الف. دکتر فیاض ب. دکتر خطیب رهبر
ج. دکتر مصطفوی سبزواری د. دکتر اسلامی ندوشن

۴. نخستین پادشاهی که لقب «سلطان» را به او داده‌اند چه کسی است؟

الف. محمود غزنوی ب. اردشیر بابکان ج. بهرام گور د. اسکندر مقدونی

۵. « منتظر جواب این خدمت‌اند » یعنی چه؟

الف. منتظر آند که پاداش کارشان را دریافت کنند. ب. منتظر هستند به حضور برسند.
ج. چشم به راه پاسخ این نامه هستند. د. انتظار می‌کشند تا به خدمت مشغول شوند.

۶. در جمله « پایمردان خاستند که مرد بزرگ بود و ایادی داشت نزدیک هر کس »، « ایادی » کنایه از چیست؟

الف. نیکویی‌ها و دهش‌ها ب. واسطه‌ها
ج. یاوران د. دستگیر شدگان

۷. « حُمُول » به چه معنی است؟

الف. جهالت ب. گمنامی ج. ضعیفی د. تنبلی

۸. « بیارامید » در جمله « بدان موضع که عبدالله طاهر معین کرد بیارامید » در چه معنی به کار رفته است؟

الف. خوابید ب. استراحت کرد ج. تکان نخورد د. مستقر شد

۹. « فضل سهل » چه نوع اضافه‌ای است؟

الف. استعاری ب. تشبیهی ج. بنوّت د. اقترانی

۱۰. « ذوالقلمین » لقب چه کسی بوده است؟

الف. طاهر بن الحسین ب. فضل بن سهل ج. فضل بن ربیع د. علی بن ابی سعید

۱۱. معنی کدام لغت، صحیح است؟

الف. بطانه: مرغابی ب. متنکر: زشت
ج. تیمار داشتن: خدمت کردن د. طراز: پارچه

۱۲. «از کارهای تو اندیشه دارد» یعنی چه؟

- الف. از کارهای تو بترسد.
ب. در اندیشه کارهای تو باشد.
ج. کارهای تو او را به فکر وادار کند.
د. به سبب کارهای تو به اندیشه واداشته شود.

۱۳. شهر «بُست» امروزه جزو خاک کدام کشور است؟

- الف. ازبکستان
ب. تاجیکستان
ج. افغانستان
د. قزاقستان

۱۴. «آیت» در جمله «این ملک در هر کاری آیتی بود» در چه معنی به کار رفته است؟

- الف. نشانه
ب. اعجوبه
ج. زبانزد
د. ماهر

۱۵. در جمله «در میان، این دو تن را خیاره کرده بودند»، «خیاره کردن» به چه معنی است؟

- الف. شکنجه کردن
ب. حمایت کردن
ج. منصوب کردن
د. انتخاب کردن

۱۶. «پایکاری» در عبارت زیر به چه معنی است؟

«من چه مرد آن کارم که جز پایکاری را نشایم»

الف. خدمتکاری و پیشکاری

ب. وساطت و میانجیگری

ج. استقامت و پایداری

د. فرمانبری و اطاعت

۱۷. در جمله «من نذر دارم که هیچ شغل سلطان نکنم»، «شغل سلطان» به چه معنی است؟

الف. رفع گرفتاری

ب. مسئولیت اجرای کار دولتی

ج. ایجاد دل مشغولی

د. دخالت در کارها

۱۸. «من همه با وی می افکندم» یعنی چه؟

الف. بر عهدۀ او می گذاشتم.

ب. تقصیر او می دانستم.

ج. از او حمایت می کردم.

د. با او مشورت می کردم.

۱۹. «توقیع کردن» یعنی:

الف. تصور کردن
ب. محابا کردن
ج. مهر و امضا کردن
د. نقاشی کردن

۲۰. «لت زدن» مجازاً به چه معنی است؟

الف. آزردن
ب. سیلی زدن
ج. شلاق زدن
د. زندانی کردن

۲۱. منظور از «مخدوم» در عبارت زیر کیست؟

«بونصر مردی بود عاقبت نگر، در روزگار امیر محمود بی آنکه مخدوم خود را خیانتی کرد دل این سلطان مسعود را نگاه

داشت به همه چیزها»

الف. سلطان محمود
ب. امیر محمد
ج. خلیفۀ عباسی
د. حسنک

۲۲. «اغضاکردن» یعنی چه؟

الف. خوار کردن
ب. ناز و کرشمه کردن
ج. سخن چینی کردن
د. چشم پوشی کردن

۲۳. « نامه از امیر محمود بازگرفت » یعنی:

- الف. نامه خود را از امیر محمود پس گرفت.
ب. رابطه خود را با امیر محمود قطع کرد.
ج. مکاتبه خود را با امیر محمود قطع کرد.
د. اختیار نوشتن نامه را از امیر محمود گرفت.

۲۴. کلمه « کالنجر » از چه زبانی گرفته شده است؟

- الف. هندی
ب. عربی
ج. ترکی
د. فارسی
۲۵. « انگشت در کردن » کنایه از چیست؟

- الف. انگشت نما شدن
ب. خود را رسوا کردن
ج. جستجو کردن
د. آبروی کسی را ریختن
۲۶. معنی کدام لغت، صحیح است؟

- الف. فرا روی: سرشناس
ب. ژکیدن: فضولی کردن
ج. کوکبه: سیاره
د. حرس: جنگجو

۲۷. « بیش چنین سهو نیفتد » یعنی چه؟

- الف. بیشتر از این اشتباه نخواهد شد.
ب. دیگر چنین اشتباهی پیش نخواهد آمد.
ج. بیشتر از این به کارهای باطل نخواهم پرداخت.
د. دیگر حواسم را جمع خواهم کرد.

۲۸. « جگرآور » یعنی:

- الف. غمبار
ب. سخاوتمند
ج. متأثر کننده
د. دلیر

۲۹. « تازیکان » در تاریخ بیهقی بر چه کسانی اطلاق می‌گردد؟

- الف. عرب‌ها
ب. ایرانیان
ج. مردم تاجیکستان
د. تازندگان

۳۰. در عبارت « برات‌ها بنویسند تا این مال مستغرق شود. » « مستغرق شدن » به چه معنی است؟

- الف. تسویه و سر بسر گشتن
ب. از بین رفتن
ج. پس گرفته شدن
د. سرقت شدن

۳۱. « ددبه » چه بوده است؟

- الف. نوعی ساز
ب. نوعی وسیله جنگی
ج. نوعی طبل
د. نوعی آواز

۳۲. « قَدَرِ تَمَّ اقْطَع » یعنی:

- الف. اول فکر کن بعد بپُر
ب. اول اندازه گیر بعد بپُر
ج. ابتدا تقدیر را نگاه کن بعد تصمیم جدی بگیر
د. ابتدا تقدیر را بنگر سپس قطع رابطه کن

۳۳. « نماز دیگر » با کدام گزینه مناسبت دارد؟

- الف. نماز صبح
ب. نماز ظهر
ج. نماز عصر
د. نماز مغرب

۳۴. توضیحات زیر مربوط به کدام گزینه است؟

« شغلی بوده که از وظایف صاحب آن، بردن نامه‌های فوری و همراهی با اسبان جنیبت و آوردن اسب برای سواری امرا و بزرگان را می‌توان برشمرد.»

الف. عارض ب. رکابدار ج. مستوفی د. حاجب

۳۵. « تن خویش را نگر و بر خویشتن ببخشای » یعنی:

الف. به خودت نگاه کن و بر خودت رحم کن.
ج. در فکر خودت باش و بر خودت رحم کن.
ب. برو به دنبال خودشناسی و بر خودت ببخش.
د. به خود بنگر و خود را به بخشش وادار کن.

۳۶. «هیئات» در فارسی چه نوع کلمه‌ای محسوب می‌گردد؟

الف. اسم ب. فعل ج. حرف د. صوت

۳۷. « چاشتگاه » از لحاظ زمانی با کدام گزینه مناسبت دارد؟

الف. وقتی میان بامداد و ظهر
ج. وقتی میان مغرب و عشا
ب. وقتی بین ظهر و عصر
د. وقتی میان نیمه شب تا سحر

۳۸. « آب بر آسمان انداختن » یعنی:

الف. سرافرازی کردن
ج. اظهار بی‌نیازی کردن
ب. مخالفت و اعتراض کردن
د. پیشیمان شدن

۳۹. واژه « آغاجی » از چه زبانی گرفته شده است؟

الف. ترکی ب. عربی ج. هندی د. فارسی

۴۰. منظور از « استاد » در عبارت زیر چه کسی است؟

« بنده را قوتی که در دل داشت برفت، و حق خدمت قدیم دارد، نباید که استادم ناسازگاری کند که مردی بدخوی است.»
الف. بونصرمشکان ب. خواجه احمد حسن ج. آلتون تاش د. بوسهل زوزنی